



Parashat Re'eh **Treasured Natio** **Rabbi Shai Finkelstein**

דברים פרק יד פסוקים ב-ד

כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַה' אֱלֹהֶיךָ וּבְךָ בָּחַר ה' לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאֲדָמָה: לֹא תֹאכַל כָּל-תְּנוּעָכָה: זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ שׁוֹר שֶׁהַכְּשָׁבִים וְשֶׁהָעִזִּים:

מדרש תנאים לדברים (הופמן) דברים פרשת ראה פרק יד פסוק ב

לעם סגולה אימתי הן סגולים בזמן שהוא מכלה אומות העולם מפניהם ומשתיירין בעולם שנ' (מלא' ג יז) והיו לי נאם ה' צבאות ליום אשר אני עשה סגולה.

ד"א לעם סגולה מה סגלתו של אדם חביבה עליו כך אתם תהיו חביבין לי.

ד"א כך בחר ה' אלהיך למה נאמר לפי שהוא אומר (תה' קלה ד) כי יעקב בחר לו יה ישראל ואין אנו יודעין אם יה בחר ביעקב ואם יעקב בחר ביה ת"ל כך בחר ה' ומנ' שאבינו יעקב בחר במקום שנ' (יר' י טז) לא כאלה חלק יעקב.

ספורנו דברים פרשת ראה פרק יד פסוק ב

סגולה מכל העמים. ולכן הוא אוסר זה לכם ולא אסר אותן לבני נח שאינם כל כך סגולה.

כי עם קדוש אתה בך בחר ה', כבר בארתי (יתרו יט ה) שיש הבדל בין מ"ש כי עם קדוש אתה שזה מציין מעלתם העצמיית מצד קדושת מעשיהם וז"ש קדושה שהיא עליך היא גרמה לך, ובין מ"ש בך בחר ה', שזה אינו מצד קדושת מעשיהם רק מצד בחירתו, ואז אמר שבחרם מצד רצונו בלא הכנה מאתם נתעלו אצלו להיות לו סגלה כדבר יקר וחשוב שאוצרו באוצה, וז"ש כי יעקב בחר לו יה שבחרם בעודם בשם יעקב שהוא שם ההמון ואז נתעלו להקרא בשם ישראל מצד שנעשו לו סגלה וז"ש ישראל לסגלתו, ועוד ישקיף ע"ז השקפה אחרת, שלפעמים ישקיף על מעלתם בעצמם בלא צירוף ערך יתר האומות לנגדם וזה בשהם עם קדוש מצד קדושת מעשיהם וז"ש עם קדוש אתה קדושת עצמך, ולפעמים כשאין מעשיהם מספיקים ישקיף עליהם לערוך מעשיהם נגד אומות העולם.

מלבי"ם דברים פרשת ראה פרק יד פסוק ב

וז"ש להיות לו לעם סגלה מכל העמים שאם יעריך מעשיהם נגד מעשי העמים יהיו לו סגלה והיינו נגד העמים אשר על פני האדמה בהוה כי האבות הקודמים היו גדולים מהם ואם יעריכם לנגדם ישפל מעלתם, ועוד אמר ד"א לא תגרום לעם אחר ר"ל וא"כ הזהר שלא תעשו כמעשיהם שאז יהיו הם כיוצא בך:

שמות פרק יט פסוק ה

וַעֲתָה אֲנִי-שֹׁמֵעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וְשָׁמַרְתֶּם אֶת-בְּרִיתִי וְהֵייתֶם לִי סֻגְלָה מִכָּל-הָעַמִּים כִּי־לִי כָל-הָאָרֶץ:

רש"י שמות פרשת יתרו פרק יט פסוק ה

סגלה - אוצר חביב, כמו (קהלת ב ח) וסגלת מלכים, כלי יקר ואבנים טובות שהמלכים גונזים אותם. כך אתם תהיו לי סגולה משאר אומות, ולא תאמרו אתם לבדכם שלי ואין לי אחרים עמכם, ומה יש לי עוד שתהא חבתכם נכרת: כי לי כל הארץ - והם בעיני ולפני לכלום:

ספורנו שמות פרשת יתרו פרק יט פסוק ה

והייתם לי סגלה מכל העמים. אף על פי שכל המין האנושי יקר אצלי מכל יתר הנמצאים השפלים, כי הוא לבדו המכוון בהם, כאמרם ז"ל חביב אדם שנברא בצלם (אבות ג, יד) מכל מקום אתם תהיו לי סגולה מכלם:

רש"ר הירש שמות פרשת יתרו פרק יט פסוק ה

"סגולה" מציינת נכס הנמצא בידי איש אחד בלבד, כגון "וסגלת מלכים והמדינות" (קהלת ב, ח); "סגולה זהב וכסף" (דברי - הימים א' כט, ג) - הווה אומר: דבר העומד לרשותו של איש אחד בלבד. וכן: "קבל מן הקטן, יעשה לו סגולה" (בבא בתרא נב ע"א); "החובל בבניו ובבנותיו של אחרים, גדולים יתן להם מיד, קטנים יעשה להם סגולה" (בבא קמא פז ע"ב) - וגם שם מציינת "סגולה" נכס השמור לקטן ולו בלבד. "סגולה" היא אפוא נכס שאין לאחר זכות לגביו ושאינו עומד בשום יחס אל אחר. תנאי - יסוד, שמושג זה דורש אפוא מאתנו לגבי יחסנו אל ה', הוא שניעשה לקניינו שלו, שלו בלבד ובשלמות, בכל נימי נפשנו, בכל בחינות מהותנו ובכל רצוננו. בכל הווייתנו ורצייתנו נהיה תלויים רק בו בלבד, והוא, ולא שום כוח אחר ולא שום מהות אחרת, יעצב את דרך חיינו וישפיע על הכוונת מעשינו:

והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ. פירוש, לא מיבעי בשעה שהעמים הם שקועים באמונות המוטעות ואינם מכירים היוצר היחיד, אלא אף בשעה ועת שיהיה שמו אחד ויהיו הכל מכירים ויודעים אמיתות השם יתברך, אז יהיו הם הסגולה, וזה אף "כי לי הארץ" - והארץ יהיה "לי" - לשמי, כולם יהיו מכירים שם ה', גם כן תהיו סגולה:

והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ. או יתכן דאמר "ממזרח שמש עד מבואו גדול (שמי בגויים... כי גדול שמי בגויים" - מלאכי א, יא), יעויין בסוף מנחות, קרו ליה אלהה דאלהה. הנה מכירים השם יתברך אבל משתתפים אחרים ואינם מכירים אמיתות יתברך, וכמו נבוכדנצר שקרא לבל שהוא אלהיו, ובכל זה העיד כי הוא בשמים אלודי ישראל עליון על כל (דניאל ב, יז).

משך חכמה שמות פרשת יתרו פרק יט פסוק ה

וזה שיקרה שבני ישראל מושפלים ונרדפים, אכן אם היו נושעים לעולם באמת, אז השכילו כל העמים שה' אחד ושמו אחד ויזנחו עצביהם ופסיליהם ויעשו שכם אחד לבא אל האמת. לכן אמרו "וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמת" - אימתי יגיעו לזה? בזמן ש"האל ישועתנו ועזרתנו סלה" - שלא יראה בשום השפלה לעובדי אל אמת. וזה ביאור הכתוב (תהלים קיז, א): "הללו את השם כל האומים" - בשביל שבאתם לידיעת האמת ולעבוד ה' שהוא לבדו המשגיח והמהוה כל, ולא מסר שום כוח לזה, רק ה' לבדו, ולו לבדו ראוי להתפלל, בשביל זה שאתם רואים "כי גבר עלינו חסדו ואמת ה' לעולם". וזה שאמר שתראו להיות מקושר להשם יתברך באופן שתהיו סגולתו, עד כי מזה יבואו כל העמים להכיר השם יתברך, ויהיה "לי כל הארץ" - שיגיע מזה לידיעת האמת בה' ודו"ק היטב.